

Státní okresní archiv Klatovy

Archiv města Nalžovské Hory

1559 – 1945 (1958)

Číslo NAD: 923

Evidenční číslo AP: 56

Inventář

Jana Sýkorová

Klatovy 2004

Obsah:

Úvod

I. Vývoj původce fondu	3-8
II. Vývoj a dějiny fondu	9-11
III. Archivní charakteristika fondu.....	11-12
IV. Rozbor obsahu fondu	13
V. Záznam o vypracování inventáře.....	13

Seznam příloh:

1. Seznam použitých pramenů a literatury	14
2. Seznam purkmistrů, měšťanů, starostů, písařů, spoluradních ..	15-20
3. Schéma pořádání spisů z let 1850-1945	21-23
4. Seznam čestných občanů a významných osobností	24

Inventární seznam.....	25-32
Tiráž.....	33

ÚVOD

1. Vývoj původce fondu

Název původce fondu se v průběhu věků vyvíjel: Stříbrné Hory – Strzjbrny Hory, Hory stříbrné Nalžovské, Městečko horní nad Nalžovy, Hory Stříbrné nad Nalžovy/Nalžovem/, Město Horní nad Nalžovy, Hory Nalžovské, lidově Hory, Horák nalžovský, v latinských textech Silberberga¹, v německých Bergstadtl ob Ellischau, Silberberg ob Ellischau², Silberperg³.

Prvním majitelem nalžovského panství, kam pozemky budoucího města Stříbrných Hor spadaly, byl Jan z Paběnic. Z pozdějších majitelů panství Nalžovy je znám Svojše z Velhartic a Letov, pán na Nalžovech, který se (v roce 1521) zasloužil o založení hornické osady Silberberg ob Ellischau. Koncem 16. století koupil panství Nalžovy Karel Švihovský z Rýzmburka a na Horažďovicích od Radslava ze Vchynic. Roku 1594 zdědil panství Bedřich Švihovský, který panství nepatrně rozšířil. Po něm se na panství Nalžovy vystřídali Ferdinand Václav Švihovský, který zemřel v roce 1658. Po jeho smrti se ujal správy panství jeho syn Jaroslav Florian, který zanechal po sobě mnoho dluhů a věřitelé museli panství prodat. Panství koupil (po roce 1718) za 207 000 zlatých Jan Norbert Pötting. V roce 1769 se stal novým majitelem František Xaver Taaffe. Taaffové vlastnili nalžovské panství do roku 1937. Posledními držiteli byli Jindřich a Eduard, který prodal zámek, statek v Sedlečku a v Krutěnicích bratřím Františku a Karlu Müllerovým.

Dnešní obec Nalžovské Hory se vyvíjela (do roku 1952) ve dvou odlišných správních celcích – Nalžovech a Stříbrných Horách. Při územním plánování byly 1.1.1952 obě obce (Nalžovy a Stříbrné Hory) sloučeny v jednu s názvem Nalžovské Hory.

Vznik města Stříbrné Hory souvisí s důlním podnikáním. Svojše z Velhartic a Letov, pán na Nalžovech, se zajímal o dolování již v roce 1512, ale přikročil k němu až tehdy, když v okolí Jáchymova začala dolovat hrabata Šlikové. Požádal českého krále Ludvíka Jagellonského o horní svobodu, která mu byla udělena dne 10.6.1521 na 12 let⁴. V tomto roce vyzdvihl Svojše z Velhartic, pán na Nalžovech, u Nalžov hornickou osadu, z níž postupně začalo vznikat hornické městečko⁵. Brzy povolal do města horníky, převážně Němce z okolí Jáchymova. Prvními dozorcí nad tavením rudy byli roku 1523 Ondřej Teufel a Bartl Minster a dohled nad provozem dolů, organizací práce v něm, dohled na havíře a jejich vyplácení příslušel perkmistrovi⁶. Do péče perkmistra patřil i důl na kyz u Strážova, kde byl kyz zpracováván přímo na místě ve vitriolové huti a byl účetně spojen s provozem stříbrných dolů. Jelikož Svojše z Velhartic, pán na Nalžovech, sám na dolování finančně již nestačil, získal v roce 1527 pro dolování druhého společníka, a to Jana z Rožmberka, velkopřevora maltézského řádu v Čechách. „A tu učinili spolu smlauvu dokonalou“, která měla 6 bodů - budou mít společného hejtmana horního, čtyři kusy (těžbařské podíly) patří Svojšemu, Svojše dodá potřebné dříví ze svých lesů, vyjímaje „Prašivici“, Pán z Růže platí úředníky a za to jsou jeho veškeré poplatky, desátek a výnos z dolů dělí se na polovic, jeden po druhém odebírá vždy čtvrtletně stříbro ku své potřebě a vyrovná se se svým společníkem“. V roce 1527 v pondělí

¹ Čarek, Jiří – Městské znaky v českých zemích, ACADEMIA Praha, 1985, s. 260

² Pelant, Jan – Města a městečka Západočeského kraje, Plzeň 1988

³ viz fond AM Janovice – Kniha smluv – K 3

⁴ kutací právo mu bylo vydáno s podmínkou, že horní knihy budou vedeny v německém jazyce dle jáchymovského vzoru – viz Josef Rybák – Dějiny Hor Stříbrných – str. 11

⁵ ve spisech zvaná Silberberg ob Ellischau – Josef Rybák, Dějiny Hor Stříbrných – str. 12

⁶ Záznamy perkmistra jsou dochovány ve fondu AM Janovice – Kniha smluv č. 3 – evid. č.3. Jméno perkmistra se nepodařilo zjistit.

po Povýšení sv. Kříže⁷ stala se další „dobrovolná, celá a dokonalá smlauva“ mezi oběma společníky (česky psaná), jíž povoluje Svojše postavení dvou hutí na Letovském⁸ rybníce, slevuje na rok Janu z Rožmberka desátek a dobytá ruda se bude odváděti“. Do roku 1528 bylo získáno 31 096 hřiven 8 lotů, každá hřivna⁹ 15 lotů čistého. Prvním hejtmanem byl Ambrož z Hohensteina a jeho nástupcem Holzparer, oba důvěrníci Jana z Rožmberka. Prvním podílníkem byl klatovský měšťan Jan Pek, zvaný Langhans, který později obdržel titul „z Římků“. S těmi uzavřel smlouvu datovanou v neděli po sv. Martinu¹⁰ roku 1528 ku užítku dolování v tom smyslu, „že odkoupí oni Letovský rybník na 4 léta za 220 grošů. Podmínkou je, že rybník bude ustavičně plný vody, aby hutě mohly pracovati“. Že dolování oběma stranám svědčilo, vidno ze žádosti Svojšovy na prodloužení horní svobody, jež byla povolena 30.3.1530 na tři roky. Stříbrné rudy bylo v okolí hornické osady dost, což se projevilo v dalším přílivu obyvatel. Jelikož dolování znamenitě prosperovalo, požádal při této příležitosti Jan z Rožmberka krále Ferdinanda I. Habsburského o povýšení osady na městys, což se stalo 28.2.1530, kdy se Silberberg ob Ellischau stal Městečkem horním nad Nalžovy – Bergstadtl ob Ellischau. Současně s povýšením byl městysu udělen znak¹¹. Znak měl vprostřed zelený kopec, na němž stojí sv. Jan Křtitel v rouše velbloudí barvy. V pravé ruce drží červenou knihu, na níž sedí bílý beránek s červeným praporečkem. V levé ruce má znak, zelenou pětilistou růži s modrým olemováním.¹² Později, v dobách rozepře mezi horníky a Janem z Rožmberka „odložili tito znak tento“ a volili jednoduchý, totiž anděla okřídleného, jenž má na prsou v červeném poli dvě napříč kladená kladívka¹³. Letopočty na znaku jsou důležitými pro dějiny obce – v roce 1521 osada vzniká, v roce 1530 je povýšena na městys¹⁴. Období kolem roku 1530 bylo obdobím největšího rozkvětu místního dolování. Svojše z Velhartic, pán na Nalžovech, nemaje mužských dědiců, odkázal svůj majetek ve své závěti z roku 1532 sestře Nabce, jejímu manželovi Oldřichovi Pouzarovi z Michnic a jeho sestře Kateřině. Dalším dědicem se stal Jošt z Rožmberka, neboť i Jan z Rožmberka¹⁵ byl již mrtev. Po smrti obou zakladatelů dolování, zvláště po roce 1533, dochází ke sporům mezi dalšími majiteli dolů, již zmíněným Oldřichem Pouzarem a Joštem z Rožmberka, zvláště, když práci v dolech začaly nebezpečně ohrožovat spodní vody, které postupně zatopily nejlepší rudné žíly. To byl počátek úpadku do té doby slibně se rozvíjejícího dolování. Dolování natolik upadalo, že horníci byli osvobozeni od desátku na 5 let a byla zvýšena cena stříbra o 1 zlatý. Roku 1539 umírá Jošt z Rožmberka a doly přebírá Petr z Rožmberka, ale spory tím neustaly. Hádky dostoupily takové výše, že Petr z Rožmberka nechal zatopit nejstarší a nejlepší důl Nejsvětější Trojice. Za to mu Pouzar ulámал kliky u žentourů a naházel je do šachet, jakož i

⁷ 16.9.1527

⁸ Obec Letovy patřily Svojšemu z Velhartic – viz výše

⁹ 1 hřivna = ¼ kg

¹⁰ 15.11.1528

¹¹ s právem tuláky souditi, jakož i znak míti – Josef Rybák, Dějiny Hor Stříbrných – str. 12

¹² Josef Rybák – Dějiny města Hor Stříbrných – str. 28. Jiří Čarek – Městské znaky v českých zemích, ACADEMIA Praha, 1985, s. 260 uvádí – podle literatury (A. Sedláčka a Josefa Rybáka) užívaly Stříbrné Hory na pečeti a ve znaku původně na **modrém** štítě na zelené skalce postavy sv. Jana Křtitele v rouše z velbloudí kůže v přirozených barvách, držící v pravici **zeleně** vázanou knihu, na které leží beránek s červenou korouhvičkou, v levici bílý štítek se zelenou pětilistou růží s modrým středem. Ottův slovník naučný – díl XI. – Argo 1998 – str. 652 uvádí **červený** štít, v něm hornické znamení, nad štítem anděl s rozpjatými křídly

¹³ tento znak se maluje s andělem zlatě oděným nebo alespoň se zlatými křídly. Takto je malován i dnes na průčelí budovy MNV Nalžovské Hory. Podle svědectví kronikáře Jana Stupky byl znak přemalován. Původně na něm býval anděl celý bílý i s křídly – popis znaku : na červeném štítě jsou zkřížená hornická kladiva, a to železko doprava. Jsou stříbrná s hnědými topůrkami. Za štítem stojí bíle oděný anděl se zlatou štólou zkříženou přes prsa a s bílými křídly, rukama drží před sebou štít se znakem – Čarek Jiří : Městské znaky v českých zemích, ACADEMIA Praha, 1985, s. 260

¹⁴ v roce 1853 je městys povýšen na město

¹⁵ Jan z Rožmberka zemřel 28.2.1532

sebral majetek horníkům. Petr z Rožmberka zemřel v roce 1545. Za nezletilosti jeho dětí se ujímá dolů bývalý mincmistr z Guttenseinu¹⁶. V roce 1546 zemřel i Pouzar. Jako dědicové zůstali čtyři synové a dcera Kateřina. Za Rožmberky se dolů ujímá Vilém z Rožmberka. Jelikož horníci postupně odcházeli, do Příbrami nebo Rudolfova u Budějovic, prodali roku 1574 dědicové svá horní práva Janu Vchynickému z Vchynic, který měl za manželku Annu, dceru nejstaršího Pouzara, ale dolování se tím již vzkřísit nepodařilo. Roku 1572 pracoval jako podílník Liohardt Toma z Norimberka, leč nevíme, s jakým štěstím. Jan Vchynický z Vchynic se pokusil vzkřísit upadající slávu dolů, jeho úsilí však bylo marné. I zbylí horníci se postupně odstěhovali jinam a místní obyvatelé se vrátili k zemědělství a doly pustly. Za třicetileté války se staly doly útočištěm mnoha lidí, kteří zde schovávali svůj majetek. Některé doly byly zasypány, jiné zatopeny, zbylé ohrazeny a zataraseny. Roku 1855 horažďovický občan Korvín vnikl do šachet, objevil rudu a žádal o kutací právo, ale pro spoustu vody všeho zanechal. Marné byly i pokusy z let 1892 a 1897, kdy se sice narazilo na rudné žíly, ty však po několika metrech zmizely. Opět zde bylo velké riziko plynoucím z množství podzemní vody – v jedné ze šachet bylo až 35 metrů vody. Dlouhého trvání neměly průzkumné práce v dole sv. Anna na zahradě u Pláničků v roce 1941.

V roce 1546 měla osada Stříbrné Hory 63 domků se 4 pustinami, dále kostelík¹⁷, radnici, cechovnu, kovárnu, dům dozorců, dům ke zkoumání rudy, masné krámy a dvě studny. Bylo zde i 5 řezníků, 4 kováři, 3 tesaři, 2 zámečníci, 2 krejčí, 1 švec, 1 kramář, hostinský, provazník, mlynář, lazebník, kožišník a postřihovač. Když začala výnosnost dolů upadat, byli postupem doby obyvatelé feudálními pány na Nalžovech připoutáváni k nalžovskému velkostatku poddanskými povinnostmi. Tento proces vyvrcholil v roce 1653, kdy Ferdinand Švihovský¹⁸ soudně vymohl rozpuštění horské rady a odevzdání dvou pečetí městečka, stříbrné a novější železné. Tento spor vznikl, že nechtěl „Horským smlauvy stvrditi“. Horští se sice obrátili o pomoc ke králi¹⁹ do Řezna, ale jejich žádost byla „odmrštěna“ s důtkou, „že úřady obtěžují, a zakázáno, by se ještě jednou odvážili věc tuto obhajovati.“ Tím skončila samostatnost města a od té doby se postrádají zápisy městské²⁰. Uvedený příklad ztráty nezávislosti města na feudální vrchnosti je třeba vidět v širších tehdejších společenských souvislostech. V 17. až 18. století vrcholí u nás feudální řád. Moc šlechty v té době nabývá vrcholu, což se projevilo především utužováním poddanství, nevolnictvím, ale i rostoucím vlivem feudálů na města.

Stav města za Ferdinanda Švihovského zachycuje Berní rula, která udává, že zde bylo 5 řezníků, 6 krejčích, 4 tkalci (z toho 2 mezulány dělají), 6 ševců (z toho 1 šenkuje pálený), 3 poselstvím se živící, 2 pekaři, 2 truhláři, 1 šenkuje pivo, 1 kuchař panský, 1 bečvář, 1 tesař, 1 sládek panský, 1 pacholek honácký, 6 hospodářů bylo bez živnosti. Berní rula nás také zpravuje o požáru, který Stříbrné Hory zachvátil roku 1659. Jako pohořelý je uveden Václav Hošek, řezník, který byl defalcírován²¹ k 2. termínu 1659.

Město mělo i právo hrdelní, kterého několikrát využilo. První zmínka je z roku 1585, kdy Horští zaslali dopis pánu z Růže, „že popravili již 7 toulavých lidí, kteří se zde usaditi chtěli“.²² Poslední poprava byla provedena v roce 1752 na Lipové, kdy byla popravena tedaržická mlynářka Johana Vrhlová²³, která otráвила svého muže koláčem.

V životě města, především při řešení otázek jeho správy, sehrála důležitou roli radnice – tehdy zvaná „rathaus“. V roce 1546 se původní radnice nalézala v čísle 66 „u Železných“. Později

¹⁶ jméno uvedeno není – viz Josef Rybák – Dějiny města Hor Stříbrných – s. 14

¹⁷ původně se jednalo o dřevěný hornický kostelík z roku 1534

¹⁸ advokátem Ferdinanda Švihovského byl Lysandr ze Sušice

¹⁹ Jednalo se o Ferdinanda III.

²⁰ Josef Rybák – Dějiny města Hor Stříbrných – str. 23

²¹ byl zproštěn daňových povinností

²² Josef Rybák – Dějiny města Hor Stříbrných – str. 19

²³ Johana Vrhlová, rozená Marková pocházela z Běšin u Klatov

tato budova přestala vyhovovat, proto byl v roce 1679 dům čp. 17 „u Holých“ opraven a částečně přestavěn, aby „tato nová místnost pro zasedání ustanovena byla“. Dům čp. 66 sloužil jako radnice až do roku 1872, kdy byl se svolením okresního zastupitelstva v Plánici dne 21.3.1872 prodán za cenu 2 000 zl.²⁴ a zároveň byla schválena 28.10.1872 koupě domu čp. 20 od dr. Antonína Hvězdy za 4 200 zlatých. V tomto domě byla i četnická stanice o 3 mužích, dole byl hostinec²⁵ a spolková místnost hasičského sboru. V zadním „pokoji“ byla zasedací síň městského výboru. Zde byly uloženy písemnosti, vzniklé činností městského úřadu. Písemnosti zde byly uloženy ve skříních v místnosti, na chodbě, později v suterénu budovy, případně sklepní místnosti. Později i na půdě.

Městská samospráva od počátku podléhala správě vrchnostenské. Styčným článkem mezi vrchnostenským úřadem, panskou kanceláří a samosprávou byl městský rychtář. Prvním doloženým rychtářem je roku 1680 Matěj Fafl. Rychtář dosazovaný vrchností je označován též Stadrichter nebo Ortsvorsteher. Zásadní změna nastala až po zrušení poddanství (1848), kdy bylo 17.3.1849 pod č. 170 ř.z. vydáno tzv. provizorní zřízení obecní tzv. „Stadionovo obecní zřízení“, jímž měla být naplněna práva zaručená obcím v § 33, ústavy ze dne 4. března 1849 – totiž právo svobodné volby zástupců, právo rozhodovat o přijetí nových členů do svazku obecního, právo spravovat samostatně vlastní záležitosti a veřejnost jednání obecních zástupců. Toto obecní zřízení bylo v platnosti až do 5. března 1862, kdy byl vydán říšský zákon č. 18 pro předlitavské země, který byl v roce 1864 (pro Čechy) vyhlášen jako zemský zákon č. 7., který platil až do konce trvání obecních úřadů, ačkoliv byly pozměněny řadou zákonů. Změny po roce 1918 přinesl zejména nový volební zákon (75/1919 Sb.) tzv. novela k obecním zřízením (76/1919 Sb.) a další²⁶.

Jaké bylo složení městského aparátu po roce 1546, není známo. Snad byl složen z dvanácti konšelů, kteří se střídali v purkmistrovství. Prvními doloženými purkmistry jsou z roku 1583 David Kramář a Jan Fafl spolu s primasem Antonínem Hoškem, radním Janem Slavíkem a písařem Janem Kašparem Knínským. Spolehlivě lze doložit městskou správu až z renovace z 22.4.1740, kdy byl jmenován primátor neboli první osoba, 12 konšelů čili radních, 3 starší obecní, starší (nebo první) rychtář a mladší (nebo druhý) rychtář, sluha-servus, dohlížitel masa a dohlížitel chleba. Městský písař, i když byl při renovaci znovu potvrzován, pracoval po více let a období.²⁷ To, že mělo město právo vykonávat právo hrdelní, potvrzuje rozsudek apelačního soudu v Praze (1752) adresovaný purkmistrovskému úřadu Hor Stříbrných, se zamítnutou žádostí o milost pro Johanu Vrhlovou (inv.č.48). K většímu hospodářskému rozmachu města nemálo přispělo povolení 4 ročních trhů udělené roku 1850 císařem Františkem Josefem I.

Dochované zápisy ze zasedání městského zastupitelstva začínají rokem 1875 a pokračují v ucelené řadě až do roku 1945 (1958). Tyto zápisy obsahují záznamy o místních volbách jen velmi sporadicky. Jsme tedy odkázáni jen na uvedená jména radních. Až zápis 16.6.1886 nám dává písemné svědectví o 12 členech zastupitelstva. Ze zápisů se dozvídáme, že 26.9.1875 purkmistrovský úřad jednal o zřízení 2 výročních trhů, a to pondělí před sv. Josefem a čtvrtek před sv. Vavřincem²⁸. Jestli se „trhové odbývaly“, se nepodařilo zjistit, ale 8.2.1924 podává starosta (Ferdinand Opitz) návrh na zřízení nových dvou výročních trhů na hovězí dobytek, které se odbývaly ve dnech 30.5. a 31.10. každého roku. Proti tomuto návrhu se „silně“

²⁴ Dům čp. 17 byl prodán Jakubovi Šťastnému. Vyvolávací cena byla 1 600 zl. – Josef Rybák – Dějiny města Hor Stříbrných – str. 24

²⁵ Hostinec byl v domě čp. 20 ještě v roce 1918, kdy byl pronajat na 3 roky za 400 korun – viz inv. č. 10 – zápis 20.5.1918

²⁶ J.Flögel, Obecní zřízení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku a místní národní výbory, Praha 1947

²⁷ viz Vojtěch Jakoubek, který byl písařem v letech 1788-1815. V roce 1815 zemřel.

²⁸ viz – zápis – inv.č.8 – „o věci se již jedná a celé shromáždění představenstva svou úplnou shodou se projevilo a přejí sobě by tyto výroční trhové se odbývaly“

postavilo město Klatovy²⁹. Stříbrné Hory po různých intervencích vlivných činitelů (např. profesora Hospodářské školy v Klatovech prof. Machníka, JUDra Josefa Choce, advokáta v Praze, který byl zdejším rodákem) docílilo toho, že nakonec jim (Ministerstvo obchodu v Praze, pod číslem jednacím 8526/24) dobytčí trhy povolilo. Samotný spis se nedochoval. Po vzniku republiky vyšly dva zákony týkající se místní samosprávy – č. 75/1919 Sb. o obecních volbách a č. 76/1919 Sb. jako novela k obecnímu zřízení. Další volba starosty a členů zastupitelstva se konala 29.6.1919, kdy byl zvolen starosta, první náměstek, druhý náměstek, 2 radní a 15 členů zastupitelstva. Dále byl zvolen městský důchodní, účetní chudého ústavu a „otec chudých“, policejní komisař, tříčlenná stavební komise, tříčlenná zdravotní komise a čtyřčlenná finanční komise. Dne 23.11.1922, čj. 88028/22, vyzývá Ministerstvo vnitra v Praze obec Stříbrné Hory, aby upravila, případně aby oznámila, jaký název „sobě přeje“ a navrhuje název Hory Stříbrné nad Nalžovy nebo Stříbrné Hory Nalžovské. Obecní zastupitelstvo sděluje dopisem ze dne 27.11.1922, čj. 708/22, že žádá za úřední název Hory Stříbrné, pro německý přepis Stadt Silberberk.³⁰ Dne 18.3.1923 dva členové zastupitelstva rezignovali na funkci z důvodů, „že na ně není brán ohled“. Zvoleni byli noví dva zástupci. 16.9.1923 proběhla další volba obecního zastupitelstva. Za stranu lidovou bylo zvoleno 7 členů + 7 náhradníků, za stranu domkářů 4 členové + 4 náhradníci a za stranu živnostenskou 4 členové + 4 náhradníci. 7.10.1923 proběhla volba starosty, náměstka a obecní rady. Zvolen byl kromě 15 členů zastupitelstva i starosta, náměstek starosty, tříčlenná obecní rada, správce chudého ústavu, policejní komisař. 26.12.1923 byl ustanoven strážníkem, lampárem a ponocným Ludvík Marek³¹ s účinností od 1.1.1924. 26.10.1924 se člen zastupitelstva Leopold Holubář vzdává členství v zastupitelstvu „proto“. Na jeho místo se přijímá Filip Vodička. V roce 1928 (12.2.) se konala dodatečná volba tří radních v přítomnosti 15členného zastupitelstva. V zápisech jsou sporadické zmínky o komisích. 22.7.1883 byla ustanovena zdravotní komise, která měla 4 členy, 15.4.1928 letopisecká komise, která měla 5 členů. Na této schůzi bylo usneseno vyříznout napsané listy v obecní kronice, které psal zemřelý starosta Ferdinand Opitz, které byly zastupitelstvem předčítány a „vadnými pro kroniku shledány“. Zápisy bude psát bezplatně letopiseckou komisí zvolený Josef Rybák³². 16.2.1930 byla zvolena osvětová komise, která měla svého předsedu, jednatele a pokladníka, knihovnu přebírá František Vopalecký. V zápisech zastupitelstva je i několik zmínek o obecních zaměstnancích. Kromě již výše zmíněného Ludvíka Marka byl 26.12.1887 ustanoven Josef Mentlík za obecního ponocného s platem 36 F.(zlatých), 13.3.1888 se obec usnáší, aby se strážníkovi Matěji Jiříčkovi ustanovilo služné za čištění všech místností a mytí oken a podlahy za roční obnos 24 zlatých včetně „všelikých jiných přídatků a darů počínaje od 20.10.1867 z obecní kasy“. 3.7.1917 se připomíná obecní kominík (Bedřich Šimek), 9.11.1924 byl nově jmenován poštovník Stanislav Heidler, který měl kancelář v čp. 8.

V roce 1886 měly Stříbrné Hory 773 obyvatel – 118 domů

1895	688 obyvatel – 124 domů(684 Čechů a 4 Židé)
1897	802 obyvatel
1913	675 obyvatel
1917	675 obyvatel
1921	635 obyvatel (z toho 8 Němců)
1930	535 obyvatel – 126 domů

²⁹ viz zápis 8.2.1924 – inv.č.10 – „město Klatovy, jež velice nepřátelsky proti naší žádosti se postavilo a vlivem svým, vzdor našim protestům prorazilo a žádost naše byla zamítnuta“.

³⁰ viz podací deník inv.č.37

³¹ 15.8.1924 Ludvík Marek sděluje, že funkci ponocného a strážníka není možno děla současně ještě za mizerných 80,- Kč. Proto bude L.Marek zastávat jen funkci strážníka. Funkci ponocného bude vykonávat František Kopta. Spolu s touto funkcí je spojena i funkce lampáře za 60,- Kč

³² Autor Dějin města Hor Stříbrných a pamětní knihy

Od roku 1869 byl v obci zřízen poštovní úřad. V roce 1887 byla v domku čp. 90 vyhrazena jedna světnice k účelu obecní věznice. Obec si vyhrazuje, „kdyby žádný vězeň se tam nenacházel, k ubytování domácích chudých upotřebiti“. Od roku 1895 měla obec snahu o vybudování železnice na trati Horažďovice-Stříbrné Hory-Plánice-Nepomuk. K výstavbě železnice nedošlo, neboť majitelé nalžovského panství nedali souhlas k parcelaci půdy. V roce 1888 se v obci usadil první lékař, za což obec a přilehlé obce platily 255 zlatých. V roce 1897 se prvně rozsvítilo 7 petrolejových lamp, které byly v provozu do roku 1916, kdy byly úředně zakázány. V roce 1898 byl zřízen Domov chudých a fond pro chudé. Z tohoto fondu dostávalo podporu 23 chudých v obci trvale přítomných. V roce 1923 byla postavena sokolovna³⁴, která měla i širší uplatnění. Kromě sportovních činností se zde hojně konala divadelní představení, slavnostní shromáždění občanů a taneční zábavy. Od roku 1932 je v sokolovně nepřetržitě i místní kino. V roce 1928 byla zřízena benzínová stanice. V roce 1929 byla zřízena poštovní úřadovna s telefonní linkou. Od roku 1931 byla zřízena provozovna pro poštovní autobus s pravidelnou přepravou osob, zavazadel a kusového zboží – na trati Horažďovice-Babín-Stříbrné Hory-Skránčice. Zřízena byla v domě manželů Františka a Emílie Maxových, ale pro trvalou pasivitu byla 30.11.1933 (po dvou letech) zastavena. 19.9.1931 se v obci poprvé rozsvítila elektrická světla. Na počátku 20. století se obec pokusila vyřešit problém pitné vody stavbou obecního vodovodu. První plány z roku 1904 prováděla firma J.K.Rudolf, Plzeň. Později tyto záležitosti převzala pražská firma Karel Kress. Celá akce však záhy ztroskotala, neboť nebyl nalezen dostatečný zdroj pitné vody. Obec se dokonce s firmou Kress dostala do sporu, neboť účtovala veškeré práce velmi drazě³⁵. I když mezi oběma stranami došlo později ke smíru, stavba vody se již neobnovila. Problém výstavby vodovodu byl vyřešen až v roce 1961, kdy byla první část dána do užívání. V roce 1887 byla v obci založena košíkářská škola. Vyučování začalo v obecním domě v čp. 26. V roce 1908 byla košíkářská škola změněna na košíkářský kurz,³⁶ který se postupně zadlužoval až byl v roce 1910 zrušen. Místnosti po košíkářské škole byly pronajaty továrníkovi, který zavedl oplétání demižonů, které byly s úspěchem zasílány do Turecka. Několik místních občanů postihl i německý teror. V roce 1939 byli prof. Jan Kvíčala a student Eduard Kvíčala ml. zatčeni ve studentských kolejích v Praze. Mladší Kvíčala byl po výsledku propuštěn, neboť mu nebylo 20 let, kdežto Jan Kvíčala byl v prosinci 1939 internován v koncentračním táboře Oranienburg. Ve Stříbrných Horách se v roce 1895 narodil Oldřich Hlaváč, známý pod pseudonymem Alarich. Na počátku okupace se zapojil do odbojové práce, v dubnu 1940 byl zatčen, odsouzen a 18.12.1942 na Plötzensee popraven. Dr. Hlaváčovi byla odhalena pamětní deska u pomníku padlých z první a druhé světové války spolu s další obětí heydrichiády, zdejší rodačkou Annou Komárkovou, provdanou Malinovou. Původce fondu zanikl na základě ústavního dekretu prezidenta republiky č. 18 o národních výborech ze dne 4.12.1944 Prozatímním národním shromážděním a na základě vl. nařízení o volbě a pravomoci národních výborů č. 4/1945 Sb. a nařízením č. 44/1945 Sb. Tím začala nová etapa státní správy ve Stříbrných Horách. Dnem 1.1.1952 byly obce Stříbrné Hory a Nalžovy spojeny do společného celku s úředním názvem Nalžovské Hory.

³³ Údaje o počtu obyvatel převzaty ze Seznamu míst v království českém pro rok 1886 a 1913, z Úplného místopisného slovníku –Václav Kotyška pro rok 1895, Chytilův místopis Československé republiky pro rok 1930. Pro rok 1897, 1917 a 1931 – Nalžovské Hory 1380-1980.

³⁴ obecní zastupitelstvo přihlíželo slavnostnímu položení základního kamene novostavby a usneslo se dáti dar 500 Kč z obecní pokladny – viz zápis 8.5.1923 – inv.č.10

³⁵ zasíláte účet i rozpočtem který jest nesprávný a účtujete si dvojnásobek ceny, než bylo sjednáno – viz zápis 16.7.1907 – inv.č.9

³⁶ košíkářská škola změněna byvši v c.k.Košikářský kurz a zanechala obci jmění hotového – viz zápis 24.4.1908 – inv.č.9

2 . Vývoj a dějiny fondu

Písemnosti, které vznikaly činností městského úřadu, byly uloženy na radnici. Některé mohly být uloženy i v domě primátorově, neboť ve starší době se zde některá zasedání odehrávala za účasti „plné rady“.

Písemnosti zde byly uloženy ve skříních v místnosti, na chodbě, později v suterénu budovy, případně ve sklepní místnosti. Později se přestěhovaly i na půdu³⁷ radnice. Na půdě se našlo 2 bm „starých“ spisů, 35 úředních knih, 4 stará razítka, 1 medaile z Košíkářské školy, jeden pergamen (trhy) z roku 1850 (inv.č.1) a několik plakátů. Tyto spisy prohlédl předseda MNV Lavička a matrikář Opitz, kteří usoudili, že „je třeba uložit na nějakém vhodnějším místě a zbavit je prachu“. Protože radnice nemá místnost, která by měla klenutý prostor, přichází v úvahu buď některá klenutá místnost na zámku nalžovském nebo ještě lépe v bytě u pana Opitze. „Je také nezbytně nutno plánovati pro ukládání archivu nějakou prostornou skříň“. 11.7.1953 materiál prohlédl na radnici Stříbrných Hor archivář Karel Němec, který k tomu našel asi 0,3 bm materiálů (dosud neskartovaných). Z úředních knih byly konkrétně nalezeny Gemeinderechnungsbuch 1844-1864, Jednací protokol 1823-1859, Trestní kniha 1848 (inv.č.6), Parcelní protokol 1876 (inv.č.18), Zápisy ze schůzí 1875-1895 (inv.č.8), Obecní účty 1868 (inv.č.27), Kniha školních přírážek 1881, Účetní kniha 1899-1923 (inv.č.28), Kniha o pracovních knížkách 1889 (inv.č.20), Kniha domovců, účetní deník 1909, Protokolní kniha 1915 (inv.č.10), Podací protokoly z let 1917-1921 (inv.č.36), 1912-1917, 1923 (inv.č.38), 1924 (inv.č.39), 1925-1928 (inv.č.40), 1928-1931 (inv.č.41), 1931-1932 (inv.č.42), 1932-1934 (inv.č.43), 1938 (inv.č.45), 1941, 1942(inv.č.46), 1944 (inv.č.47), Kniha čeledních knížek 1889 (inv.č.21), Účty košíkářské školy 1907, Hlavní kniha 1925 (inv.č.30), Obecní matrika (inv.č.15), Kniha cestujících 1931 (inv.č.26), Kniha ústavu chudých 1939 (inv.č.31), Ohlašovací kniha o pobytu mužstva v záloze 1924 (inv.č.23), Kniha domovců a domovských listů 1851-1886 (inv.č.13), Kniha domobranců (inv.č.22). Pokud u materiálu není v závorce uvedeno inventární číslo, tyto se nedochovaly. Vybrané písemnosti určené k trvalé archivní úschově se zatím ponechaly v úřední místnosti MNV. V úschově se nalézala i kronika obce Nalžovy, psaná Karlem Polákem a Janem Stupkou, která se nedochovala. Materiál určený do sběru vytřídil v roce 1954 (datum skartace 18.6.1954) archivář Karel Němec. Do Sběrných surovin se odvezlo cca 3000 kg materiálu. O jaké materiály se jednalo se nepodařilo zjistit. Do roku 1955 se nepodařilo „klenutou místnost“ nikde zajistit, proto byly zbylé materiály převezeny 12.3.1955 – č. 58 do horažďovického zámku, kde byly znovu odborně prohlédnuty. Karel Němec opět sepsal všechny materiály, které byly do horažďovického zámku svezeny. Jednalo se o 65 knih (včetně účetních), ze spisů se jednalo převážně o stavební spisy, které jsou jednotlivě popsány a 15 podacích protokolů. Němcův soupis se dochoval mezerovitě. Sepsal pouze materiály, které označil červenou pastelkou. Ani samotný MNV Nalžovské Hory nevěděl, jaké materiály odevzdal, o čemž svědčí dopis MNV Nalžovské Hory, ze dne 11.9.1967, čj. 60/67ve kterém žádá archiváře Němce, aby jim sepsal a zaslal seznam „starých věcí, neboť ten starý někdo někam založil“³⁸. V roce 1973 (4.4.) byly ze SOA Plzeň (přírůstkové číslo 13/73) předány dvě gruntovní knihy z let 1789-1827 (Plánice 16) a 1772-1785 (Plánice 173) -jsou zde zápisy i za rok 1790. V knize (Plánice 173) jsou vloženy zápisy z let 1583-1771. 29.7.1975 byly ze zámku Horažďovice do SOkA Klatovy převezeny materiály (přírůstkové číslo 84/75), které převzala tehdejší ředitelka archivu Věra Holá.

³⁷ viz „registratura okresního archivu“ – karton č.4 – „písemnosti datované před rokem 1945 byly vyhledány na půdě radnice – zápis z 13.8.1952

³⁸ viz „registratura okresního archivu“ – karton č. 4, korespondence z let 1964-1968

Konkrétně se jednalo o Zápisy ze schůzí 1932-1958 (inv.č.11), Hlavní knihu chudinskou 1938-1941 (inv.č.31), podací deník 1944-1949 (inv.č.47). Ze spisů – nájemné smlouvy (inv.č.70), daně a poplatky (inv.č.68).

Do fondu by měla patřit i zmiňovaná Účetní kniha perkmistra Hor Stříbrných, která je uložena ve fondu Archiv města Janovice, číslo inv. 3. Tato kniha je značně poškozená, zejména její horní okraje, takže zápisy, které začínaly u horního kraje, chybí. Kniha není úplná a prokazatelně schází nejméně jedna stránka na počátku a jedna na konci. Osud této knihy je velice zajímavý. Byla pravděpodobně prodána nebo darována Janovické obci, kam do ní zapisovali pozemkové zápisy nejen na stránky volné, ale i na stránky již popsané. Kniha obsahuje 48 folií podle nové foliace, neboť původní nebyla³⁹.

Za ztracené můžeme považovat nejstarší listiny, např. královský dekret Ludvíka Jagellonského z 10.6.1521, kdy město obdrželo horní svobodu a listinu z 28.2.1530, kterou Ferdinand I. Habsburský povýšil osadu na městys. Tyto listiny neuvádí ve svém soupisu ani Dr. Miloslav Volf v roce 1947 a ani Antonín Haas v roce 1968⁴⁰.

Dále městské knihy z nejstarší doby, o kterých J. Rybák hovoří (1898) jako o „navždy zmizelých a ztracených“. Dále se nedochovaly opisy vyšetřovacích protokolů in causa zavražděného tedražického mlynáře Václava Vrhla, z let 1751-1752, celkem 52 listů rukopisu. Tyto spisy byly ještě v roce 1934 uchovány na radnici Stříbrných Hor. V roce 1932 (8.5.) projednávalo zastupitelstvo žádost Městského muzea Klatovy, které navrhuje, aby město dalo k uschování „starou popravčí knihu a mlynářské právo“. Zastupitelstvo se usneslo, „že takové staré památky si sami uchovají“. V roce 1933 (17.12.) následoval další přípis klatovského muzea o předání výše uvedených věcí. Zastupitelstvo se nakonec usneslo, že věci předá. K vlastnímu předání došlo 9.2.1934, kdy primán klatovského gymnázia Josef Nádeník odnesl výše uvedené archiválie k uložení do Muzea města Klatov. Klatovské muzeum potvrzuje revers (inv.č.56), čj. 104, že přebírá a ukládá jako depozita opisy vyšetřovacích protokolů zavražděného mlynáře Václava Vrhla, celkem 52 listů rukopisu. Tyto byly zapsány (12.2.1934) v muzejní přírůstkové knize pod přírůstkovým číslem 116 055 a dále přebírá tisk Pavla Kristiána Koldína „Práva městská království Českého“ v kožené vazbě, zapsané v rámci přírůstkové knihy knihovny pod číslem 26 717 a inventárním číslem B 840 ST. Správa muzea prohlašuje, že vlastnické právo k oběma shora uvedeným památkám přísluší městu Stříbrné Hory.⁴¹ Dále za ztracenou můžeme považovat pamětní knihu, kterou od roku 1922 vedl řídící učitel Josef Rybák⁴². Pamětní knihu vedl až do roku 1929, o čemž svědčí zápis (7.7.1929), kdy řídící Rybák četl zápisy, které přijdou do obecní kroniky a zároveň oznamuje, že natrvalo odchází ze Stříbrných Hor. Kdo kroniku vedl do roku 1935 není známo, ale zastupitelstvo v zápise (28.2.1935) navrhuje za kronikáře Václava Hranáče, knihaře, pokud bude zvolen. Do obecní kroniky psal i starosta Ferdinand Opitz⁴³.

Z fondu byly vyřazeny následující písemnosti:

do Cechy Stříbrné Hory - Kniha cechu pekařského a mlynářského – příjmy a vydání

³⁹ viz Hofmann, Gustav – Účetní kniha perkmistra Hor Stříbrných z r. 1559 – in: Studie z dějin hornictví 10, NTM 1980, Rozpravy NTM v Praze 74, s. 59-65

⁴⁰ Volf, Miloslav – Popis městských archivů v Čechách, Praha 1947

Haas, Antonín – Soupis privilegií měst a městeček v Západočeském kraji od r. 1526, in: Minulostí Západočeského kraje, V, Plzeň 1968

⁴¹ Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech, dopis (27.11.2003) sděluje, že 52 opisů spisů tedražického mlynáře Václava Vrhla nebyly v průběhu inventarizace fyzicky nalezeny a ve fondu klatovského muzea se proto nenachází. Koldínova městská práva z roku 1617 jsou v knihovně muzea

⁴² 20.8.1922 se zastupitelstvo usneslo, že založí pamětní knihu. Kniha byla „zvedena“ v polokožených deskách o 150 listech v ceně 259 Kč se zlaceným názvem „Pamětní kniha města Hor Stříbrných“. Dále se zakoupí rejstřík v ceně 17,20 a podložka za 60 haléřů a inkoust v ceně 3 kr.

⁴³ viz zápis č. 9 (15.4.1928) letopisecká komise rozhodla vyříznout zápisy psané zemřelým starostou Opitzem. Opitz zemřel v roce 1926 na otravu krve

- 1870-1896
- Pamětní list „našeho počestného cechu mlynářského a pekařského na pohřební příkrov“ 20.11.1828
- do Archivu obce Nalžovy - listy držebnosti 1878, podklady pro založení nových pozemkových knih pro obec Nalžovy a osadu Zahrádka 1878, seznam držebních listů osady Zahrádka 1878, pokladní deník obce Nalžovy 1936-1950, účetní knihu chudé kasy obce Nalžovy 1873-1922 (celkem 2 kartony). Obec Nalžovy byla samostatnou obcí a osada Zahrádka spadala do obce Nalžovy
- do MNV Nalžovské Hory – trestní listy 1946-1950, domovské listy a žádosti o udělení čl.st.občanství 1946-1948, stavební, zemědělské a matriční věci 1946-1948
- do Záložna Nalžovské Hory - hlavní knihy – příjmy a vydání 1862-1875
- do MŠR Nalžovské Hory - kniha školní účtů + MŠR 1881-1915

Ve fondu nebylo skartováno

3. Archivní charakteristika fondu

Archiv města Stříbrné Hory byl poprvé zčásti uspořádán archivářem Karlem Němcem v letech 1955-1957. Veškeré nalezené materiály sepsal do prozatímního seznamu a knihy i spisy označil červenou pastelkou. V roce 1975 připsala na tento seznam přírůstky Věra Holá, tehdejší ředitelka klatovského archivu. Tento seznam se dochoval torzovitě. Fond byl uspořádán v roce 1994 archivářkou PhDr. Miladou Čermákovou, ale uspořádání neodpovídalo rozdělení rokem 1850 a nebyly odděleny obce Stříbrné Hory a Nalžovy. Obec Nalžovy byla samostatnou obcí. Došlo k dalšímu přeuspořádání v roce 2002 Janou Sýkorovou. Byla zde doplněna listina (inv.č.1), městské knihy (inv.č.4 a 5) a typáře (inv.č. 93-97), razítko (inv.č.98).

Archiv města Stříbrné Hory má časový rozsah 1553 – 1945(1958) a obsahuje:

- I. Listiny - inv.č.1
- II. Knihy - inv.č.2 – 34
- III. Spisový materiál – registraturní pomůcky - inv.č.35-47
- spisy - inv.č.48-77
- IV. Mapy a plány - inv.č.78-92
- V. Ostatní druhy archiválií – typáře, razítko - inv. č.93-98

Pořádací schéma je následující

- I. Listiny
- II. Knihy
 - 1. Knihy do roku 1850
 - A. Knihy městského hospodářství a knihy účetní
 - B. Soudnictví sporné a nesporné

2. Knihy po roce 1850

- A. Pamětní knihy
- B. Knihy všeobecné správy obce
- C. Knihy evidence obyvatel
- D. Knihy správy obecního majetku

III. Spisový materiál

- A. registraturní pomůcky

Spisy do roku 1850

Spisy po roce 1850

IV. Mapy a plány

V. Ostatní druhy archiválií – typáře, razítka

-

Listiny – z listin se dochovala jen jedna (inv.č.1). Na této listině je dochován i podpis Alexandra Bacha, ministra vnitra (rakouský politik).

Knihy – jsou rozděleny rokem 1850. Pět knih (inv. č.11,12,14,15 a 24) překračují svým časovým rozsahem dobu působnosti původce a jsou v nich i zápisy Místního národního výboru Nalžovské Hory až do roku 1958. Do fondu byly zařazeny, neboť fond Místního národního výboru je již zinventarizován, knihy by byly součástí nezpracovaných dodatků, tudíž badatelsky nepřístupné.

Spisový materiál – obsahuje nejprve registraturní pomůcky. Kniha do roku 1850 se zachovala pouze jedna, proto nebyla vyčleněna, ale byly chronologicky seřazeny. Spisy nejsou signovány a ani v podacích denících nejsou uvedeny ukládací znaky. Proto bylo použito uměle vytvořeného pořádacího schéma – viz. příloha č.4.

Spisy byly rozděleny do roku 1850 a po něm. Spisy do roku 1850 mají jen jedno inventární číslo (inv.č.48), ale obsahuje zajímavé trestní spisy, které by v položce (inv.č.60) mohly zaniknout.

Mapy a plány – obsahují jednotlivé stavební plány, které jsou seřazeny chronologicky. Ostatní druhy archiválií – Typáře, razítka – jsou seřazeny chronologicky. Dochovaná mosazná razítka byla až do roku 1937 na radnici Stříbrných Hor, o čemž svědčí předávací protokol odstupujícího starosty (František Hranáč), který předává úřad nově nastoupivšímu starostovi (Josefu Horovi). Kromě jiných uvádí i pět kovových pečeti a různé knihy a spisy, jak je přejímali dřívější starostové. Převzetí se uskutečnilo (6.6.1937) v zasedací síni na radnici v prvním poschodí. Tento zápis potvrdil kromě odstupujícího a přebírající starosty i strážník Karel Fiala.

V literatuře je zmiňovaná kulatá pečeť hornického těžařstva a použita na listu ze 17.12.1577. Má průměr 35 mm, na vnějším okraji je zdobena třemi linkami a její majuskulní opis s některými, převrácenými písmeny DI.EL.∞TEI.DER..KIIAPP. ∞3T.VFM.∞ILBERPEK⁴⁴. V Eichlerově sbírce se pro úplnost nalézá rychtářská pečeť. Je kulatá o průměru 21 mm má na vnějším okraji linku a opis.RICHTER.PEZ.STAT.H.N. V neodděleném pečetním poli je štítek s postavou rychtáře.⁴⁵

⁴⁴ Pelant, Jan – Znaky a pečete Západočeských měst a městeček, Plzeň 1985, s.236

⁴⁵ viz - tamtéž

4 . Rozbor obsahu fondu

Archiv města Stříbrných Hor je cenným pramenem pro dějiny městečka a okolí, i když pro starší období je značně torzovitý. Mezi nejceněnější a nejstarší patří již zmiňovaná Účetní kniha perkmistra Hor Stříbrných. Dochované gruntovní knihy mohou sloužit ke studiu hospodářských dějů i genealogie. Účetní knihy nám dávají možnost sledovat stav městského hospodářství. Pro badatelské účely budou přínosem i zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva, zachované v úplné řadě od roku 1875 – 1945(1958) (inv.č.8-11). Tyto knihy nám umožňují nahlédnout do běžných událostí obce. Bez povšimnutí nezůstanou ani trestní záznamy, z nichž nelze opominout zamítnutou žádost pro Johanu Vrhlovou v roce 1752, případně spis řešení trestních záležitostí Jakuba Žáka (inv.č.48). V zápisech v trestní knize (inv.č.6) můžeme najít i zápisy, kde kromě dospělých, byly odsouzeny i děti, např. odsouzení 13letého Matěje Fialy pro trestný čin krádeže (1891). Nebyly výjimkou ani dívky, což dokládá odsouzení 14leté Terezie Jiříčkové pro potulku (1890). Pro genealogické účely budou využívány, např. Knihy vydaných domovských listů (inv.č.13 a 14), Kniha vydaných pracovních knížek (inv.č.20), Kniha vydaných čeledních knížek (inv.č.21) apod. Pro stavební účely budou přínosem i dochované stavební plány.

5. Záznam o uspořádání fondu a vypracování inventáře

Fond inventarizovala, inventární seznam vyhotovila a úvod zpracovala v SOkA Klatovy v roce 2004 Jana Sýkorová.

4.2.2004

Jana Sýkorová

Příloha č. 1

Seznam použitých pramenů a literatury

- Berní rula, Kraj Prácheňský II., ed. Antonín Haas, Praha 1954
Čarek, Jiří: Městské znaky v českých zemích, Praha 1985
Flögel, Jaroslav: Praktická příručka pro obecní a okresní funkcionáře, Praha 1931
Haas, Antonín: Soupis privilegií měst a městeček v Západočeském kraji, in: MZK, VI. Plzeň 1968
Hofmann, Gustav: Studie z dějin hornictví 10, NTM 1980, Rozpravy NTM Praha 74
Kotyška, Václav: Úplný místopisný slovník království českého, Praha 1895
Janák, Jan – Hledíková, Zdeňka: Dějiny správy v českých zemích, Praha 1989
kolektiv autorů: Nalžovské Hory 1380-1980
Pelant, Jan: Města a městečka Západočeského kraje, Plzeň 1988
Pelant, Jan: Znaky a pečete Západočeských měst a městeček, Plzeň 1985, s.236
Rybák, Josef: Dějiny města Hor Stříbrných, Stříbrné Hory, 1898
Sedláček, August: Hrady, zámky a tvrze království českého, Praha 1998
Volf, Miloslav: Popis městských archivů, Zprávy českého zemského archivu, 1947

Příloha č. 2

Zjištění představitelů městské správy

- 1583 – David Kramář, purkmistr
Jan Kašpar Knínský, písař
Jan Fafl, purkmistr
Antonín Hošek, primas
Jan Slavík, radní
- 1584 – Jindřich Pekař, purkmistr
Jan Kašpar Knínský, písař
Jiřík Probšl, purkmistr
Mikuláš Šlosar, purkmistr
- 1585 – Basl Sklenář, purkmistr
Jáchym pekař, purkmistr
Jan Pražský, písař
- 1587 – Jan Pražský, písař
- 1592 – Jakub Příhoda Nepomucký, písař
- 1594 – Václav Mirovský, písař
- 1619 – Bartoloměj Angel Velkoborský – písař
- 1640 – Michal Frajbold – primátor
- 1650 – Jan Komárek – primátor
Jiří Skutecký, radní písař
- 1652 – J. Tichý – primátor
- 1668 – Jiří František Kořínek – nařízený primátor
- 1669 – Jindřich Kužel – primátor
Jiří Lacina – radní
- 1671 – Václav Hošek – primátor
Gailzler – radní
- 1680 – Matěj Fafl – primátor a rychtář⁴⁶
- 1684 – Pavel Turek – primátor (Petr Maršálek, soused)
- 1695 – Vojtěch Sýkora – primátor
Ludvík Malina – soused a písař radní
- 1701-1708 – Pavel Klíma – primátor
Jiří Maršálek, - radní
- 1708 – Šimon Mendlůk - primátor
- 1717 – Ludvík Malina – písař
- 1718 – Šimon Mendlík – primas
- 1719 – Pavel Bartík – purkmistr
Johan Fafl – purkmistr
František Tichý – primas
- 1727 – Jan Hošek – primas
Rudolf Syrový – spoluradní
Jiří Ježek – spoluradní
Jan Jakub – spoluradní
- 1731 – Václav Maršálek – starší obecní
Jakub Štětka – starší obecní
Antonín Hošek – písař
- 22.4.1740 – František Rakeš, zvaný Fenclík - primas

⁴⁶ „pána našeho dědičného a milostivého“

1741 – Jakub Štětka – starší obecní
Kryštof Bartík – starší obecní
Jan Fafl – spoluradní
1743 – Jakub Štětka – purkmistr
1746 – Tomáš Pánek – purkmistr
Jakub Štětka – primas
1750 – Jan Slavík – purkmistr
1752 – Michal Maršálek – purkmistr
Antonín Hošek – primas
Jan Fafl – spoluradní
Jan Slavík – spoluradní
1754 – Jan Slavík – purkmistr
Antonín Hošek – primas
1757 – Petr Záveský – purkmistr
Jan Slavík – spoluradní
Martin Šmrha – starší obecní
1763 – Kryštof Bartík – purkmistr
10.4.1764 – Martin Šmrha – purkmistr
Josef Kayzler – primas
Jan Fafl – starší obecní
Jan Slavík – spoluradní
Franz Hošek - syndicus
1.5.1764 – Josef Fafl – purkmistr
Tomáš Záveský – starší obecní
Antonín Hošek – syndicus
30.5.1764 – Josef Fafl – purkmistr
Jan Slavík - spoluradní
1768 – Vojtěch Štětka – purkmistr
Josef Fafl – radní
Jan Kliment – purkmistr
1770 – Josef Fafl – purkmistr
1771 – Vojtěch Štětka – purkmistr
1772 – Jan Slavík – purkmistr
Martin Šmrha
Vojtěch Štětka – spoluradní
Karel Slavík – starší obecní
1773 – Jan Slavík – purkmistr
Vojtěch Štětka – spoluradní
Martin Šmrha
Codfrid Frentzl - syndicus
19.3.1774 – Jan Kliment – purkmistr
Jan Slavík – primas
Matěj Peyt – spoluradní
Martin Šmrha – spoluradní
Karel Slavík – starší obecní
1775 – Jan Slavík – primas a spoluradní
Vojtěch Štětka – spoluradní
Martin Šmrha – spoluradní
Jan Kliment – spoluradní
Johan Fafl – starší

2.5.1776 – Martin Šmrha – purkmistr
František Hosek – syndicus
Jan Slavík – primas
Vojtěch Štětka – radní
Martin Šmrha – radní
Jan Fafl – starší obecní

6.9.1776 – Johan Kliment – purkmistr
Jan Slavík – primas
Vojtěch Štětka – radní
Johan Fafl – starší obecní
Codefridus Frentzl – syndicus

1777 – Josef Kliment – purkmistr
Jan Slavík – primas
Josef Fafl – radní
Vojtěch Štětka – radní
Johan Fafl – starší obecní

24.8.1777 – Josef Fafl – purkmistr
Jan Slavík – primas
Vojtěch Štětka – spoluradní
Johan Fafl – starší obecní
Martin Šmrha – radní
Matěj Peyt – spoluradní

23.11.1777 – Jan Slavík – primas
Vojtěch Štětka – radní
Martin Šmrha – radní
Johan Fafl – starší obecní
Codefrid Frentzl – syndicus

únor 1778 – Vojtěch Štětka – purkmistr
Jan Slavík – primas
Josef Fafl – spoluradní
Johan Fafl – starší obecní
Codefrid Frentzl – místský písař

1778 – Jiří Hošek – purkmistr
Jan Fafl – primas
Rudolf Syrový

29.1.1779 – Martin Šmrha – purkmistr
Jan Slavík – primas
Vojtěch Štětka – radní
Johan Fafl – starší obecní
Codefrid Frentzl – syndicus

27.9.1780 – Jan Slavík – spolupurkmistr a primas
Vojtěch Štětka – radní
Martin Šmrha – radní
Codefrid Frentzl – městský písař

26.2.1785 – Codefrid Frantzl – písař

1787 – Cotfrid Frantzl – purkmistr
Franz Záveský – starší obecní
Franz Šmrha – rychtář

21.4.1787 – Cotfrid Frantzl – purkmistr
Franz Záveský – radní

Franz Šmrha – rychtář
Václav Pánek – rychtář
1788 Franz Záveský – purkmistr
Václav Pánek – druhý rychtář
Vojtěch Jakoubek – městský písař
Jakub Štětka – primas
1789 – Franc Záveský – purkmistr
Franc Šmrha – první městský rychtář
Václav Pánek – druhý městský rychtář
11.2.1790 – Franz Záveský – purkmistr
Franz Šmrha – rychtář
Václav Pánek – rychtář
Vojtěch Jakoubek – syndicus
říjen 1792 – Gotfrid Frantzl – purkmistr
Franz Záveský – rychtář
Franz Šmrha – rychtář
1794 – Franz Záveský – městský rychtář
Franz Šmrha – starší obecní
Václav Pánek – starší obecní
1795 – Franz Záveský – městský rychtář
Franz Šmrha – starší obecní
Václav Pánek – starší obecní
Vojtěch Jakoubek – písař
1797 – Franz Záveský – městský rychtář
Franz Šmrha – starší obecní
Václav Pánek – starší obecní
Vojtěch Jakoubek – městský písař
1798 – Franz Záveský – městský rychtář
Franc Šmrha – starší obecní
Vojtěch Jakoubek – městský písař
1799 – Franz Záveský – městský rychtář
Franz Šmrha – starší obecní
Václav Pánek – starší obecní
Vojtěch Jakoubek – městský písař
8.1.1799 – Franz Záveský – městský písař
Franz Šmrha – starší obecní
Václav Pánek – starší obecní
Vojtěch Jakoubek – městský písař
3.5.1799 – Franz Šmrha – městský rychtář
Václav Pánek – starší obecní
1800 – Franc Šmrha – městský rychtář
Václav Pánek – starší obecní
Vojtěch Jakoubek – městský rychtář
1801 – Franz Šmrha – městský rychtář
Václav Pánek – starší obecní
Jan Zdeněk – druhý starší obecní
Vojtěch Jakoubek – městský písař
1802 – Franz Šmrha – městský rychtář
Václav Pánek – starší obecní
Jan Zdeněk – starší obecní

Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1803 – Franz Šmrha – městský rychtář
 Václav Pánek – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1804 – Franz Šmrha – městský rychtář
 Václav Pánek – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1807 – Franc Šmrha – městský rychtář
 Václav Pánek – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1808 – Franc Šmrha – městský rychtář
 Václav pánek – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1809 – Franz Šrmha – městský rychtář
 Václav pánek – starší obecní
 1810 – Franz Šmrha – městský rychtář
 Václav Pánek – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1811 – Franz Šmrha – městský rychtář
 Václav Pánek – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1812 – Franz Šmrha – městský rychtář
 Václav Pánek – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1813 – Franz Šmrha – městský rychtář
 Tomáš Mentlík – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 1814 – Franz Šmrha – městský rychtář
 Tomáš Mentlík – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský písař
 Václav Pánek – starší obecní
 1815 – Franz Šmrha – městský rychtář
 Tomáš Mentlík – starší obecní
 Vojtěch Jakoubek – městský syndicus
 16.4.1816 – Jan Slavík – městský rychtář
 Karel Slavík – starší obecní
 1817 – Johan Slavík – městský rychtář
 Václav Slavík – starší obecní
 30.5.1818 – Jan Slavík – obecní rychtář
 Jan Zdeněk – rychtář
 Franc Fafl – starší obecní
 21.12.1818 – Jan Zdeněk – obecní rychtář
 Franc Šmrha – rychtář
 Franc Fafl – starší obecní
 1819 – Jan Zdeněk – městský starší rychtář
 1820 – Jan Zdeněk – rychtář
 červen 1827 – František Pánek – městský rychtář
 Mates Šlachta⁴⁷ - starší obecní

⁴⁷ za staršího obecního totiž v přítomnosti všech pánů sausedův schválen

1863-1873 – Josef Lukeš – purkmistr
1873 – 1877 – Karel Šlachta, pekař – purkmistr
15.6.1877 – 3.5.1886 – Václav Kraus, poštmistr – purkmistr
22.6.1886 – 26.12.1889 – Josef Kreipl, obchodník – purkmistr
24.2.1890 – 27.5.1894 – Matěj Kliment – měšťanosta
28.7.1894 – březen 1896 – František Havlík, mistr kamenický - starosta⁴⁸
30.4.1898 – 22.11.1898 – Jindřich, hrabě Taaffee - purkmistr⁴⁹
1.12.1898-1.5.1899 – František Havlík, purkmistr
3.5.1899-1911.1899 – Jindřich Taaffe – vzdal se úřadu⁵⁰
23.6.1901 – 16.3.1915 – Josef Lenc - měšťanosta⁵¹
16.3.1915 – 9.11.1926 – Ferdinand Opitz⁵²
25.11.1926 – 12.2.1928 – Eduard Komárek, starosta
26.2.1928-6.6.1937 – František Hranáč⁵³
7.6.1937 – 5.5.1945 – Josef Hora, který přebírá i městskou správu za nově ustavený MNV

⁴⁸ píše se i purkmistr

⁴⁹ Zápis – 22.11.1898 -purkmistr Taaffee se vydal ze zdravotních důvodů na cesty a žádá svého zástupce Fr. Havlíka, I. radního. aby se ujal řízení města , a sice od 1.12.1898 – 1.5.1899, celkem na 5 měsíců

⁵⁰ purkmistr Taaffe se vzdává úřadu, „ale město se bude ohrazovati“

⁵¹ Zápis 16.3.1915 - za příčinou úmrtí starosty Josefa Lence měl převzít úřadovnu Václav Kraus, I. radní. Jmenovaný však praví, že je starý, pak vetché zdraví mu nedovoluje, aby se ujal funkce, které se vzdává. Úřad byl předán Ferdinandu Opitzovi, II. radnímu, který úřad/funkci/převzal a v úřad tento se uvázal . II.radním se stal František Hranáč, nynější správce chudé kasy. Od 16.3.1915 se Ferdinand Opitz podepisoval „řádující“, od 18.4.1915 již starosta

⁵² Ferdinand Opitz zemřel 9.11.1926 na otravu krve

⁵³ starosta Fr. Hranáč odstupuje

Příloha č. 3

Schéma pořádání spisů z let 1850- 1945

- 1/1 Ústavní věci státu, země, okresu, obcí
- 1/2 Vyhlášky, oběžníky, úřední publikace, nadřízených orgánů
- 1/3 Státní hranice, hranice země, kraje, okresu, obce
- 1/4 Znaký státní, obecní, vlajky, pečeti
- 1/5 Prezident republiky, císař
- 1/6 Zákonodárné sbory a vláda
- 1/7 Správní úřady a soudy
- 1/8 Čestná uznání, vyznamenání, čestné občanství
- 1/9 Sčítání lidu
- 1/10 Statistika
- 1/11 Státní občanství
- 1/12 Vystěhovalectví
- 1/13 Strany a spolky
- 1/14 Veřejní zaměstnanci

- 2/1 Schůze zastupitelstva, rady, komisí apod.
- 2/2 Obecní zastupitelstvo, členové, obecní záležitosti
- 2/3 Volby
- 2/4 Domovské právo, evidence obyvatel
- 2/5 Postrk

- 3/1 Náboženské záležitosti
- 3/2 Evangelická církev
- 3/3 Židovské náboženské obce
- 3/4 Církev římskokatolická
- 3/5 Kostely, fary, faráři
- 3/6 Změna vyznání, svátky
- 3/7 Manželské věci
- 3/8 Matriční věci

- 4/1 Školství a kultura, MŠR
- 4/2 Obecné a měšťanské školy
- 4/3 Odborné školy
- 4/4 Živnostenská učiliště, zimní kurzy
- 4/5 Učitelské ústavy
- 4/6 Střední školy, zemědělské školy
- 4/7 Soukromé školy
- 4/8 Nadace, školní fondy
- 4/9 Jednotliví učitelé
- 4/10 Ochrana a opravy památek
- 4/11 Muzea, knihovny, archivy, pomníky
- 4/12 Osvětové akce
- 4/13 Literatura, umění, věda, tisk
- 4/14 Divadla, koncerty, povolování zábav a produkcí
- 4/15 Osvětové sbory, sport

- 5/1 Zdravotní záležitosti, hygiena, očkování

- 5/2 Zdravotnické korporace, lékaři, porodní báby
- 5/3 Nemocnice a chorobince
- 5/4 Ústavy pro choromyslné, zaopatřovací ústavy
- 5/5 Červený kříž, lékařské grémium
- 5/6 Lékárny, obchod s léčivý a jedy
- 5/7 Epidemie, nemoci nakažlivé, z povolání a ostatní
- 5/8 Zprávy o zdravotních poměrech
- 5/9 Zdravotní vysvědčení jednotlivců
- 5/10 Převozy mrtvol, pohřbívání, hřbitov
- 5/11 Veterinární péče

- 6/1 Bezpečnostní a policejní záležitosti
- 6/2 Finanční stráž
- 6/3 Četnictvo
- 6/4 Mravnostní policie
- 6/5 Živnostenská policie
- 6/6 Celní záležitosti
- 6/7 Trestnice a polepšovací úřady
- 6/8 Politické případy
- 6/9 Cestovní pasy, pracovní knížky
- 6/10 Donucovací pracovny
- 6/11 Tuláci, cikáni
- 6/12 Nehody, úrazy
- 6/13 Zbraně, třaskaviny
- 6/14 Ztráty, nálezy
- 6/15 Jednotlivé trestní případy
- 6/16 Udělování pokut, trestů

- 7/1 Sociální péče
- 7/2 Chudinské záležitosti
- 7/3 Dobročinné ústavy, fondy a organizace
- 7/4 Pracovní poměry, pracovní doby, nouzová práce, totální nasazení
- 7/5 Kolektivní smlouvy
- 7/6 Podpora v nezaměstnanosti, stravovací akce, podpora rodinám uvězněných
- 7/7 Péče o politické uprchlíky, trestance
- 7/8 Péče o mládež, pěstounství
- 7/9 Zásobování obyvatelstva

- 8/1 Zemědělství, myslivost, rybářství
- 8/2 Lesní hospodářství
- 8/3 Vodní hospodářství
- 8/4 Geologie

- 9/1 Živnosti, obchod, průmysl
- 9/2 Živnostenská, obchodní a hospodářská společenstva, družstva, cechy
- 9/3 Obchodní a živnostenské komory a podobné instituce
- 9/4 Míry, váhy, ceny
- 9/5 Výstavy, trhy
- 9/6 Mimořádná hospodářská opatření, mzdové spory, stávky
- 10/1 Vojenství

10/2 Vojské úřady
10/3 Vojská cvičení, přechodné ubytování a zásobování vojska, náhrady škod
10/4 Plnění branné povinnosti, odvody branců
10/5 Vojské zdravotnictví a sociální péče
10/6 Ozbrojené sbory, garda, domobrana
10/7 Vojské objekty, ústavy, zařízení
10/8 Triangulace
10/9 Mobilizace
10/10 Civilní protiletická obrana, branná výchova
10/11 Pomoc obyvatelstva vojsku
10/12 Zajatci, uprchlíci, legionáři

11/1 Doprava (železnice, silnice, mosty, mýto)
11/2 Letectví
11/3 Spoje(pošta, telegraf, telefon, rozhlas)
11/4 Elektrizace
11/5 Zeměměřické záležitosti

12/1 Požární záležitosti, živelné pohromy

13/1 Obecní počty, rozpočty, závěrky, rozbor
13/2 Obecní dluhy
13/3 Daně a poplatky, kontribuce a repartice
13/4 Obecní příjmy a vydání
13/5 Zprávy o revizi obecního jmění
13/6 Inventář obecního jmění
13/7 Pronájmy, prodeje, dražby obecního majetku
13/8 Peněžní dary obcí, mimořádné příspěvky obci
13/9 Nájem, prodeje, dražby, přiděly půdy jednotlivcům
13/10 Dlužní závazky jednotlivců
13/11 Příspěvky jednotlivcům
13/12 Pozůstalosti
13/13 Dotace cen potravin
13/14 Ceny potravin a jiného zboží
13/15 Robotní povinnosti občanů
13/16 Finanční povinnosti občanů
13/17 Půjčky, loterie, sbírky
13/18 Spořitelny a záložny
13/19 Pojišťovny

14/1 Stavby státní a obecní
14/2 Stavby soukromé

15/1 Plakáty, letáky, novinové výstřižky, zápisy, pohlednice apod. týkající se celostátních událostí
15/2 Plakáty, letáky, novinové výstřižky, zápisy, pohlednice, apod. týkající se panství, okresu, obce a jednotlivých obyvatel

16/1 Státní celkové, doprava a spoje, vojské a jednotlivé objekty
16/2 Obecní mapy, katastrální mapy a plány zemědělství, lesní, vodní, důlní

Příloha č. 4

Čestní občané a významné osobnosti

Čestní občané

26.5.1908 – Msgre Josef Hůlka, českobudějovický biskup⁵⁴

28.8.1898 – Josef Rybák, řídící učitel⁵⁵

14.4.1901 – JUDr. Jindřich Taaffe⁵⁶

? - Dr. Ladislav Rieger⁵⁷

31.1.1908 – P. Josef Hais, administrátor⁵⁸

Významné osobnosti

Petr Šafránek – učitel a muzikant⁵⁹

František Stupka – dirigent a národní umělec⁶⁰

MUDr. Oldřich Hlaváč⁶¹

Ladislav Stehlík⁶²

⁵⁴ viz inv.č.9 – diplom čestného měšťana získal „na upomínku jeho prvního biřmování“

⁵⁵ viz inv.č.9 – diplom čestného měšťana získal za sepsání „Dějin města Hor Stříbrných“

⁵⁶ viz inv.č.9 – diplom čestného občana získal za veliké zásluhy. 12.9.1918 oznamuje ředitelství panství Nalžovy o vzdání se hodnosti čestného měšťana. Zastupitelstvo se usnáší, že za ním pošle deputaci, která mu vše vysvětlí, aby se aféra ukončila. 12.10.1908 zasílá hrabě Taaffe dopis, že zůstává i nadále čestným měšťanem zdejší obce a tím se neshoda okolnostmi vzniklá se urovnává“

⁵⁷ viz inv.č.9 – „vůdce našeho národa, osvědčený bojovník za práva naše, za blaho naší vlasti a tím i blaho nás všech, jakož i čestný měšťan této obce zesnul – datum udělení čestného měšťana se nepodařilo zjistit

⁵⁸ viz inv.č.9 – diplom čestného měšťana získal za činnost k košíkářské škole

⁵⁹ jeho zásluhou byla školní činnost a škola. Ve škole připravoval žáky na studia na vyšších školách. V roce 1855 se jeho žákem stal pozdější spisovatel Karel Klostermann, který věnoval svému učiteli vděčnou vzpomínku v díle „Vypovězen“. Za Petrem Šafránkem dojíždělo mnoho známých osobností, např. dr. Ludevít Procházka, spisoval A.V.Šmilovský. Petr Šafránek byl jmenován vzorným učitelem, k 50. výročí učitelské činnosti mu byl propůjčen (1867) stříbrný záslužný kříž s korunou – viz Nalžovské Hory-1380-1980 – str. 23

⁶⁰ žák Petra Šafránka Prožil zde dětství

⁶¹ zvaný Alarich.. Narozen ve Stříbrných Horách. Popraven

⁶² v knize „Země zamyšlená“ věnoval jednu kapitolu i Nalžovským Horám a doplnil ji ilustracemi místních pamětihodností i okolní krajiny

II. Inventární seznam

Inv. Číslo	Obsah	Časový rozsah	Evid. číslo
---------------	-------	------------------	----------------

I. Listiny

1	1850, září 24, Vídeň František Josef I. povoluje 4 roční trhy – třetí čtvrtek po velikonocích, po sv. Václavovi, pondělí po sv. Prokopu, pondělí po sv. Lucii a možnost přeložení případnou-li na svátek Originál, pergamen, 37 cm x 54,5 cm, německý, pečeť vydavatele přivěšena na žlutočerných hedvábných nitích		L 1
---	--	--	-----

II. Knihy

1. Knihy do roku 1850

A. Knihy městského hospodářství a knihy účetní

2	Obecní účty – příjmy a vydání	1822 – 1842 (31.10.)	K 1
3	Obecní účty – příjmy a vydání	(1.11.) 1842 – 1864	K 2

B. Soudnictví sporné a nesporné

	Kniha smluv český, německý, 22 cm x 32 cm vazba kožená značně poškozená– v knize jsou založeny zápisy perkmistra Hor Stříbrných	1559 – 1693	Kniha je uložena u AM Janovice – kniha č. 3
4	173 Kniha gruntovní I. český, 33 cm x 22 cm, vazba kožená nepoškozená	1583 – 1790	K 3
5	16 Kniha gruntovní II. český, německý, 23 cm x 39 cm, vazba kožená nepoškozená	1789 – 1827	K 4
6	Trestní kniha	1848 – 1907	K 5

2. Knihy po roce 1850

A. Pamětní knihy

7	Index k pamětní knize – abecední	/1922/	K 6
---	----------------------------------	--------	-----

B. Knihy všeobecné správy obce

8	Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva	1875 – 1895	K 7
9	Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva	1896 – 1915 (13.8.)	K 8
10	Zápisy ze schůzí obecního zastupitelstva a rady	1915(16.8.) - 1932 (16.7.)	K 9
11	Zápisy ze schůzí městského zastupitelstva a rady MNV	(25.9) 1932 - 1945 (1958)	K 10
12	Zápisy ze schůzí městské stavební komise	1937 – 1945 (1947)	K 11
13	Knihy vydaných domovských listů	1850 - 1887	K 12
14	Knihy vydaných domovských listů	1940 – 1945 (1948)	K 13

C. Knihy evidenční

15	Knihy obyvatel obce	1850 – 1945 (1947)	K 14
16	Knihy obyvatel obce	/1860/	K 15
17	Knihy obyvatel obce	1926 – 1939	K 16
18	Parcelní protokol (i obec Nalžovy	1876	K 17
19	Parcelní protokol	/1900/	K 18
20	Knihy vydaných pracovních knížek	1889 – 1919	K 19
21	Knihy vydaných čeledních knížek	1889 – 1920	K 20
22	Knihy domobranců – (rok narození 1845-1920)	1886 – 1939	K 21
23	Ohlašovací knihy vojáků	1924 – 1931	K 22
24	Ohlašovací knihy vojáků	1928 – 1945 (1951)	K 23
25	Knihy obyvatel přihlášených k pobytu ve městě	1923 – 1932	K 24
26	Knihy cestujících	1931 – 1938	K 25

D. Účetní knihy

27	Obecní účty – příjmy a vydání	1868 – 1898	K 26
28	Obecní účty – příjmy a vydání	1899 – 1923	K 27
29	Hlavní kniha	1876	K 28
30	Hlavní kniha	1925 – 1945	K 29
31	Hlavní kniha chudinského ústavu	1938 – 1941	K 30
32	Pokladní deník	1851 – 1852	K 31
33	Pokladní deník	1925 – 1934	K 32
34	Pokladní deník	1944 – 1945	K 33

III. Spisový materiál

A. Registraturní pomůcky

35	Podací deník	(14.1.)1830 – 1855 (31.7.)	K 34
36	Podací deník (č. 546-1387)	(9.5.)1917 – 1921 24.12.)	K 35
37	Podací deník (č. 1-199)	(3.1.)1922 – 1923 (27.3.)	K 36
38	Podací deník (č. 200-510)	(28.3.)1923 – 1924 (24.5.)	K 37
39	Podací deník (č. 511-521)	(26.5.)1924 – 1925 (2.9.)	K 38
40	Podací deník (č. 522-330)	(2.9.)1925 – 1928 (24.5.)	K 39
41	Podací deník (č. 331-60)	(24.5.)1928 – 1931 (29.1.)	K 40
42	Podací deník (č. 61-390)	(29.1.)1931 – 1932 (14.8.)	K 41
43	Podací deník (č. 391-60)	(14.8.)1932 – 1934 (30.1.)	K 42
44	Podací deník (č. 61-400)	(30.1.)1934 – 1935 (5.7.)	K 43
45	Podací deník (č. 401-69)	(5.7.)1935 – 1938 (5.2.)	K 44
46	Podací deník (č. 231-290)	(10.7.)1939 – 1942	K 45
47	Podací deník (č. 109-218)	(30.4.)1944 – 1945 (1949)	K 46

Invent číslo	Signatura	Název	Časový rozsah	Evid. číslo
-----------------	-----------	-------	------------------	----------------

Spisy do roku 1850

48	6/15	Jednotlivé trestní případy – zamítnutá žádost o milost pro Johanu Vrhlovou a řešení trestních záležitostí ve věci kradených věcí zajištěného Jakuba Žáka	1752, 1763	1
----	------	--	------------	---

Spisy po roce 1850

49	1/12	Vystěhovalectví	1933	1
50	1/13	Strany a spolky	1938	1
51	2/1	Schůze zastupitelstva a komisí	1869, 1871, 1878, 1905, 1923	1
52	2/4	Domovské právo, evidence obyvatel	1891 – 1944	1
53	3/5	Fara, farář	1937 – 1938	1
54	3/7	Manželské věci	1930, 1944	1
55	3/8	Matriční věci	1888, 1935 - 1939	1
56	4/11	Muzeum, pomníky	1928, 1934	1
57	4/12	Osvětová akce	1937	1
58	5/11	Veterinární péče	1929 – 1932, 1936, 1938	1
59	6/9	Pracovní knížky	1918 – 1919	1
60	6/15	Jednotlivé trestní případy – trestní listy	1890 – 1945	1
61	7/1	Sociální péče	1942 – 1944	1
62	9/1	Živnosti, koncese	1923 – 1939	1
63	10/4	Odvozy branců	1872 – 1913	2
64	10/10	Branná výchova	1938	2
65	11/3	Pošta, poštovní autobus	1931	2
66	11/4	Elektrizace	1927 – 1938	2
67	13/1	Obecní rozpočty, závěrky, zápůjčky	1934 – 1944	3
68	13/3	Daně a poplatky	1864, 1867, 1875 – 1876	4
69	13/4	Obecní příjmy a vydání	1867	4
70	13/9	Nájmy, prodeje, převody, dražby, příděly půdy jednotlivcům	1878	4
71	13/10	Dlužní závazky jednotlivců	1938	4
72	13/11	Příspěvky jednotlivcům	1937, 1941, 1943	4
73	13/12	Pozůstalosti	1937 – 1938	4
74	14/1	Stavby obecní – hasičská zbrojnice, benzínová čerpací stanice, biograf, obecní dům, čekárna pro matku a dítě, vodovod a adaptace farní budovy	1897 – 1898, 1903 – 1910, 1927, 1931 – 1932, 1944	5

Invent číslo	Signatura	Název	Časový rozsah	Evid. číslo
75	14/2	Stavby soukromé – čp. 1 – 50	1867 – 1943	5
	14/2	Stavby soukromé – čp. 51 – 127	1867 – 1943	6
76	15/1	Plakáty, týkající se celostátních událostí – plakát k 10. výročí trvání republiky	1928	6
77	15/2	Plakát, týkající se obce – nález zlata v obci, pozvánka na ples občanské besedy	1937, 1900	6

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Evid. číslo
IV. Mapy a plány			
78	Stavební plán (stavba nového domku čp. 38, majitel Jakub Vlček) Martin Duda, měřítko neuvedeno, rukopis, kolorovaný 48 x 37 cm	1869	M 1
79	Stavební plán (přestavba a přístavění shořelého domku čp. 64, majitel Tomáš Mautvic) M. Duda, měřítko neuvedeno, rukopis, kolorovaný 53 x 36 cm	1878	M 2
80	Stavební plán (přestavba shořelého domku čp. 62, majitel Josef Karš) M. Duda, měřítko neuvedeno, rukopis, kolorovaný 41 x 33 cm	1879	M 3
81	Stavební plán (stavba chléva, majitel Josef Kvíčala) Martin Duda, měřítko neuvedeno, rukopis, kolorovaný 36,5 x 24,5 cm	1879	M 4
82	Stavební plán (přestavba shořelého domku čp. 40, majitel Jan Jiříček) Martin Duda, měřítko neuvedeno, rukopis, kolorovaný 49,5 x 36,5 cm)	/1880/	M 5
83	Stavební plán (stavba nového chléva v čp. 83, majitel Karel Maxa) Martin Duda, měřítko neuvedeno, rukopis, kolorovaný 38 x 32,5 cm	1886	M 6
84	Stavební plán (přístavění nové kůlny čp. 18, majitel Václav Slavík) Josef Pinkas, měřítko neuvedeno, rukopis, kolorovaný 41 x 33,5 cm	1888	M 7
85	Stavební plán (stavba truhlářské dílny v čp. 71, majitel Josef Šrámek) Josef Pinkas, měřítko 1:100, rukopis, kolorovaný 64 x 42 cm	1898	M 8
86	Stavební plán (stavba nové kůlny a klenuté maštale v čp. 30, majitel Matěj Pinkas) neuveden, měřítko 1:100, rukopis, kolorovaný 37,5 x 31 cm	1898	M 9

Inv. číslo	Obsah	Časový rozsah	Evid. číslo
87	Stavební plán (stavba nové kůlny v čp. 77, majitel neuveden) Rudolf Štech, měřítko 1:100, rukopis, 46 x 34,5 cm	1900	M 10
88	Stavební plán (stavba nové kůlny v čp. 78, majitel Rudolf Urbánek) Václav Marek, měřítko, 1:100, rukopis, kolorovaný 41 x 31 cm	/1920/	M 11
89	Stavební plán (plán na přestavbu domku čp. 111, majitel Bedřich Šimek) Josef Kuchař, měřítko 1:2880, rukopis, kolorovaný 41 x 33,5 cm	1926	M 12
90	Stavební plán (plán na stavbu nové kůlny v čp. 48, majitel Karel Plánička) Karel Mašek, měřítko neuvedeno, rukopis 52 x 33,5 cm	1928	M 13
91	Stavební plán (plán na stavbu nové stodoly, majitelka Marie Končelíková) Václav Marek, měřítko 1:100, rukopis, kolorovaný 42 x 34 cm	1933	M 14
92	Stavební plán (postavení uzenářské dílny a skladiště surových kůží v čp. 17, majitel Antonín Maxa) neuveden, měřítko 1:100, rukopis, kolorovaný 30 x 22 cm	1936	M 15

Invent číslo	Signatura	Název	Časový rozsah	Evid. číslo
-----------------	-----------	-------	------------------	----------------

IV. Ostatní druhy archiválií

93	62	Mosazné pečetidlo, kotouč, průměr 4,5 cm, rukojeť železná čtyřhranná, délka 8,5 cm , městský znak – okřídlený anděl jako štítonoš držící pozdně gotický štít, v něm zkřížené hornické kladivo a mlátek. Opis: STADT:SILBERBERG:OB.ELLISCHAU	/1700/	T 1
94	58	Mosazné pečetidlo, kotouč, průměr 2,8 cm, rukojeť dřevěná balustrádovitá, délka 8,5 cm, městský znak – okřídlený anděl jako štítonoš držící pozdně gotický štít, v něm zkřížené hornické kladivo a mlátek. Opis:MIESTO HORI STRIBRNI NADNAL	/1750/	T 2
95	60	Mosazné pečetidlo, kotouč, průměr 1,9 cm, rukojeť mosazná, délka 4,4 cm, městský znak – okřídlený anděl jako štítonoš držící pozdně gotický štít, v něm zkřížené hornické kladivo a mlátek. Opis: STADT SILBERBERG	/1750/	T 3
96	59	Mosazné pečetidlo, kotouč, průměr 2,6 cm, rukojeť dřevěná hruškovitá, délka 7,8 cm, městský znak – okřídlený anděl jako štítonoš držící pozdně gotický štít, v něm zkřížené hornické kladivo a mlátek. Opis: MIESTO:HORI:STRIBRNI:NADNAL	/1800/	T 4
97	61	Mosazné pečetidlo, kotouč,průměr 2,9 cm, rukojeť dřevěná hruškovitá, délka 7,5 cm, městský znak - okřídlený anděl jako štítonoš držící pozdně gotický štít, v něm zkřížené hornické kladivo a mlátek. Opis: MĚSTO HORY STRÍBRNÉ NAD NALŽOVY	/1850/	T 5
98	30	Kulaté razítko, průměr 2,5 cm, rukojeť dřevěná, hruškovitá, délka 5,5 cm, městský znak – okřídlený anděl jako štítonoš držící pozdně gotický štít, v něm zkřížené hornické kladivo a mlátek. Opis: MĚSTO HORY STRÍBRNÉ	/1918 – 1938/	T 6

Fond: Archiv města Nalžovské Hory
Časový rozsah: 1559 – 1945(1958)
Počet evidenčních jednotek:...74 (1 listina po r. 1526, 33 úředních knih, 13 podacích
protokolů, 6 kartonů, 15 map, 5 typářů, 1 razítko
Počet inventárních jednotek ..98
Počet bm: 2,16
Stav ke dni: 4.2.2004
Archivní fond zpracovala: Jana Sýkorová
Inventář sestavila: Jana Sýkorová
Počet stran:.....38
Inventář schválil:.....Mgr.Pavel Havlovič.

Číslo jednací: 890/04